

Nr 249.

Av herr **Gustafsson** i Lekåsa, *angående viss ändring i grunderna för beskattningen av jordbruksinkomst.*

Enligt gällande skatte- och taxeringsförfordningarna äger en fastighetsägare att vid sin deklaration göra avdrag för den värdeminskning, som årligen uppstår på fastighetens byggnader. Det värde, som skall läggas till grund för avskrivningen, skall vara byggnadernas nybyggnadskostnad. Avdraget bestämmes därför till en viss procent av värdet, olika för varje byggnad allt efter den tid, den kan tjäna sitt ändamål. Detta avdrag är avsett att verka så, att kostnaderna för uppförandet av de nödvändiga byggnaderna på en fastighet bliva slutamorterade under den tid, byggnaderna äro i bruk.

I de anvisningar, som medfölja varje jordbruksbilaga, säges beträffande avskrivningar, att byggnadernas anskaffningskostnad rätteligen skall vara det värde, som bör läggas till grund för beräkningen av avdraget. Det tilläggas emellertid, att det merendels är tillrådligt, att avdraget uträknas med en viss procent av det i taxeringsvärdet ingående jordbruksvärdet. Detta tolkas av taxeringsnämnderna på så sätt, att värdeminskningens avdrag fastställs till *en* procent av fastighetens taxerade jordbruksvärde.

Med de höga byggnadskostnader, som nu råda, blir en avskrivning på det taxerade jordbruksvärdet om endast en procent synnerligen oförmånligt för fastighetsägaren, då en byggnad i de flesta fall ej kan användas under så lång tid som vore nödvändigt för att byggnadskostnaderna skulle ha slutamorterats genom värdeminskningens avdraget, även om erforderliga underhållsarbeten vidtagits under tiden.

Det framstår som otvetydigt, att detta värdeminskningens avdrag ställer sig ofördelaktigt för alla fastighetsägare. Det drabbar emellertid i särskilt hög grad de mindre fastighetsägarna inom jordbruket, då byggnadskostnaderna, räknat per hektar, bliva avsevärt högre på de mindre brukningsdelarna än på de större. I de fall, då avskrivningen beräknas på det taxerade jordbruksvärdet, framstår en höjning av det nu tillämpade avdraget på en procent som oundgängligen nödvändig på grund av de rådande byggnadskostnaderna.

Enligt nu gällande taxeringsförfattningar medges jordbrukare i regel icke rätt att göra avskrivning å varulager och inventarier. De kunna därför icke i motsats till andra rörelseidkare skattemässigt skapa dolda reserver i någon nämnvärd omfattning. Detta förhållande sammanhänger med det sätt, varpå redovisning av inkomst av jordbruksfastighet sker. Redovis-

ningen sker enligt den s. k. kontantprincipen, vilken innebär, att från brutto-intäkten av jordbruksfastighet avdrag göres för kontant utgivna omkostnader liksom för utgivna naturaförmåner, för värdeminskning å till jordbruk och skogsbruk hörande driftsbyggnader samt för minskning i virkesförrådet. Avdrag får däremot icke ske för kostnad, avseende ny-, till- eller ombyggnad eller grundförbättring samt nyuppsättning eller värdeminskning å inventarier.

Andra rörelseidkare redovisa sina inkomster efter bokföringsmässiga grunder, varigenom årsresultatet påverkas av lagerbehållningen liksom av fordringar och skulder. Om denna metod infördes även beträffande jordbruk, skulle en betydligt jämnare taxering kunna åstadkommas. Kostnaderna för inventarier och liknande tillgångar skulle vidare genom en sådan metod kunna fördelas över hela deras varaktighetstid. Det vore därför synnerligen önskvärt, om även jordbrukare i likhet med övriga rörelseidkare tillerkändes rätt att i sina skattedeklarationer redovisa sin inkomst efter bokföringsmässiga grunder.

Med stöd av vad som ovan anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville begära, att sådana direktiv utfärdades till ledning för taxeringsmyndigheterna, att avdragen för värdeminskning å byggnader, tillhörande jordbruksfastighet, bättre avpassades efter byggnadskostnaderna och byggnadernas varaktighetstid, samt

att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i taxeringsförordningarna, att jordbrukare vid taxering erhålla rätt till avskrivning å varulager och inventarier.

Stockholm den 24 januari 1943.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.